

СПОРАЗУМ О САРАДЊИ

Закључен између

Међународне комисије за нестала лица (ICMP)

и

Комисије Савезне Владе СР Југославије за хуманитарна питања и нестала лица

Предмет споразума

судбина лица несталих у оружаним сукобима на просторима бивше СФРЈ између 1991. и 1995. године

Стране потписнице овог Споразума, свесне су чињеница

- i. Да се процењује да је до 40.000 лица нестало у оружаним сукобима у бившој СФР Југославији, који су избили 1991. године, као и да је неизвесност у односу на судбину несталих лица постала стални извор патњи за породице несталих и препрека за поновну изградњу грађанског друштва у бившој СФРЈ;
- ii. Да је већина несталих лица у бившој СФРЈ преминула;
- iii. Да је процес идентификације посмртних остатака несталих лица био увелико побољшан коришћењем метода идентификације на основу ДНК, као допуна текућој потрази за посмртним остацима несталих лица у региону;
- iv. Да се у циљу употребе ДНК у процесу идентификације, профили ДНК узети из узорка крви чланова породица несталих лица, морају упоредити са профилима ДНК узетим са ексхумираних тела;
- v. Да се трошкови идентификовања несталих лица значајно смањују изградњом регионалних научних капацитета у земљама бивше СФРЈ, док се и друштвена важност самог процеса умногоме повећава;
- vi. Да веродостојност процеса, као и корисност по друштво, зависе од обезбеђивања научног интегритета самог поступка као и од чврстог придржавања људских права која укључују приватност и друга грађанска права;
- vii. Да је Меморандум о сагласности између Савезног Министарства за иностране послове Савезне Републике Југославије и ICMP потписан у Београду 8. новембра 2001. године;

- viii. Да је Споразум о донацији између Координационог центра за Косово и Метохију Савезне Владе и Владе Републике Србије и ИСМР потписан 19. октобра 2001. године;
- ix. Да је одлуком Савезне Владе донетој на 216. седници одржаној 17. новембра 1994. године образована Комисија за хуманитарна питања и нестала лица Владе Савезне Републике Југославије;
- x. Да мисија ИСМР укључује: разјашњавање судбине несталих лица са простора бивше СФРЈ погођених оружаним сукобима, без обзира на њихово етничко, верско или национално порекло; подстицање владиних напора да учини доступним информације о судбини несталих лица; да помогне у изградњи капацитета регионалних влада и грађана да убрзају процес ексхумација и идентификација; да ИСМР укључује врхунску ДНК технологију у циљу помоћи у послератним идентификацијама; и да ИСМР води жеља да помогне лицима којима су нестали њихови најмилији да пронађу одговоре и да је одлучна у захтеву да се обезбеди потпуно и правовремено решавање питања несталих лица;
- xi. Да се има у виду Основни споразум ("Ердутски споразум") потписан 12. новембра 1995. године;
- xii. Да се има у виду Споразум о сарадњи у тражењу несталих лица, између Републике Хрватске и Савезне Републике Југославије, потписан у Дејтону 17. новембра 1995. године;
- xiii. Да се има у виду Протокол о сарадњи између Комисије Владе Републике Хрватске за заточене и нестале и Комисије Савезне Владе СР Југославије за хуманитарна питања и нестала лица, потписан у Загребу 17. априла 1996. године;

Сходно претходно изнетим чињеницама, стране потписнице прихватају

Да је сарадња ИСМР и Комисије Савезне Владе СР Југославије за хуманитарна питања и нестала лица (у даљем тексту Комисија СРЈ) пожељна, под следећим условима:

- a. Да Комисија СРЈ и Комисија Владе Републике Хрватске за заточене и нестале (сада под именом Уред за заточене и нестале Владе Републике Хрватске) наставе са својом преузетом обавезом да учествују у заједничком процесу размене информација о судбини несталих лица и у заједничком процесу мониторинга ексхумација за које су заинтересоване обе стране;
- б. Да су напори и Владе Републике Србије усмерени ка успеху овог процеса и да ће Влада СРЈ преко Комисије СРЈ тражити помоћ у координацији свог рада од Владе Републике Србије и њених органа;
- в. Да је чињеница да је спровођење процеса ексхумација на територији Републике Србије у правној надлежности окружних судова и да надлежност Комисије СРЈ укључује координисање рада окружних судова у

спровођењу ексхумација са циљем идентификације ексхумираних посмртних остатака за породице којима су најмилији нестали;

- г. Да је Министарство здравља и заштите животне околине Владе Републике Србије издало за ИСМР 17. јануара 2002. године дозволу за прикупљање узорака крви од породица чији су најмилији нестали, и да ће се ови узорци крви користити искључиво за ДНК идентификације за породице;

Да ће Министарство здравља и заштите животне околине Владе Републике Србије издати ИСМР-у дозволу за прикупљање узорака крви од породица чији су најмилији нестали, и да ће се ови узорци крви користити искључиво за ДНК идентификације за породице, у складу са овим Споразумом.

Стране потписнице споразумеле су се како следи:

1. У вези са ексхумацијама:
  - 1.1. Да ће Комисија СРЈ обавестити ИСМР о свим ексхумацијама које ће се изводити на територији СРЈ путем достављања списка планираних активности;
  - 1.2. Да ће Комисија СРЈ обезбедити да посматрачима ИСМР буде дозвољено да буду присутни на свим локацијама везаним за ексхумације на територији СРЈ;
  - 1.3. Да ће се Комисија СРЈ обавезати да у потпуности заврши ексхумације везане за нестала лица на територији СРЈ до краја ове године;
  - 1.4. Да ће на основу оправданих предлога Комисије СРЈ за помоћ у ексхумацијама, ИСМР пружити помоћ у виду материјала и опреме неопходних за обављање ексхумација.
2. У вези са идентификацијама:
  - 2.1. Да ће Комисија СРЈ обезбедити да посматрачима ИСМР буде дозвољено да буду присутни на аутопсијама у вези са ексхумираним лицима;
  - 2.2. Да ће Комисија СРЈ обезбедити да се сви узорци узети са посмртних остатака за употребу у ИСМР програму ДНК идентификација прикупљају у складу са ИСМР међународним, техничким и научним стандардним оперативним процедурама, које су саставни део и налазе се у прилогу овог Споразума;
  - 2.3. Да ће ИСМР, у сарадњи са стручњацима Комисије СРЈ за ДНК, прикупљати крвне и коштане профиле, од којих ће један шифровани узорак остати Комисији СРЈ у складу са ИСМР централизованим ДНК системом, у циљу убрзања процеса идентификације несталих лица;

- 2.4. Да ће остатке обрађених узорака крви и с тим у вези екстраховане ДНК и амплификованих ДНК производа, ИСМР уништити након што се затвори потврђен случај. ИСМР ће обавестити експерта којег је именовала Комисија СРЈ о времену и месту уништења поменутог ДНК материјала, како би могао да присуствује том процесу.
- 2.5. Да ће ИСМР доставити релевантне резултате ДНК поређења Комисији СРЈ.
- 2.6. Да ће Комисија СРЈ, на најбржи могући начин, обавестити породице о ДНК резултатима, добијеним од ИСМР;
- 2.7. Да је ИСМР спремна да помогне Комисији СРЈ, у складу с њеним потребама, да се ова информација пренесе породицама.
3. Да ће ИСМР и Комисија СРЈ сарађивати у атмосфери транспарентности и одговорности према породицама несталих лица и да ће се обе стране посветити искључиво процесу тражења и идентификовања несталих у својим напорима да се помогне породицама којима су нестали најмилији.
4. Сва обавештења која су затражена или одобрена под одредбама овог Споразума, сматраће се да су правилно дата или уручена уколико су послата путем препоручене поштанске пошиљке, с повратницом, упућене на следећу адресу:

Уколико су упућена на ИСМР:

Гордон Бејкон (Gordon Bacon)
Шеф мисије (Chief of Staff)
Алипашина 45А
Сарајево
Босна и Херцеговина

Уколико су упућена Комисији СРЈ:

Максим Кораћ
Председник Комисије за хуманитарна питања и нестала лица
Палата Федерације
Булевар Михајла Пупина 2
Београд
СР Југославија
- 4.1. ИСМР и Комисија СРЈ ће, сваки појединачно, имати право промене свог седишта, под условом да обавештење у смислу ове тачке Споразума, буде дато у писаној форми другој уговорној страни;
- 4.2. Овај Споразум ступа на снагу с даном када буде потписан од страна потписница, односно, по потписивању овог Споразума од представника Влада Савезне Републике Југославије и Републике Србије, Председника Комисије СРЈ и представника ИСМР.

5. Овај Споразум начињен је у четири копије; две на српском и две на енглеском језику;
- 5.1. Стране потписнице овог Споразума ће настојати да на пријатељски начин реше све међусобне неспоразуме;
- 5.2. У случају спора, енглеска верзија документа сматраће се важећом;
- 5.3. Уколико се спорови не буду могли решити споразумом, спор ће се решавати код независног арбитра;
- 5.4. У случају решавања спора код арбитра, свака од уговорних страна ће именовати арбитра који ће међусобним договором именовати трећег арбитра. У случају да једна од уговорних страна сматра да се на тај начин не може доћи до решења, Генерални секретар Савета Европе именоване арбитра.
6. Овај Споразум, нити било који његов део, неће се тумачити да садржи било какво изузеће, било да је изражено или имплицирано, било којих привилегија или имунитета који се примењују на ICMP, на канцеларије ICMP, рачуне, чланове ICMP, експерте и особље ICMP.

Потписано у Београду, на дан 5. 4. 2002. године

За Владу Савезне Републике Југославије

Потписано у Београду, на дан 05.04. 2002. године

За Владу Републике Србије

Потписано у Београду, на дан 19. 4. 2002. године

За ICMP

Потписано у Београду, на дан 19.04. 2002. године

За Комисију СРЈ